

MILJØ MINISTER VIL ISÆR GÅ EFTER STÆRKERE DRIKKEVANDSBESKYTTELSE

»Man skal altså forsøge at løse problemerne, når man har ansvaret«

Der kan ikke blive tale om at slække på krav til PFAS eller pesticider i drikkevandet, siger miljøminister Magnus Heunicke (S). Men han understreger, at problemerne er komplekse og vil tage lang tid at løse

INTERVIEW

Af Michael Rothenborg
mir@ing.dk

Det vil være en underdrivelse at sige, at Magnus Heunicke (S) har erfaring med krisehåndtering: Han havde kun været sundhedsminister i ni måneder, da coronakrisen i starten af 2020 ændte verden.

Da han i december 2022 skiftede til Miljøministeriet, var der også kriser på programmet – især i form af PFAS-forureningen, men også andre trusler mod drikkevand og vandmiljø: pesticider, kvælstof, fosfor, miljøfremmede stoffer; både fortidens og nutidens synder.

Spørger man hos brancheorganisationer og ngo'er er indtrykket af Magnus Heunicke første månedert, at han har grebet hurtigere og mere konsekvent ind end f.eks. sin forgænger i krisesager som virksomheden RGS Nordics udledning af olieholdigt spildevand og den manglende sikring af de sårbare drikkevandsområder.

Men han er også blevet kritiseret for at være for defensiv og reaktiv, f.eks. i mediet Altinget, der påpegede, at han endnu har til gode at præsentere et egentligt politisk projekt.

Magnus Heunicke, har omfanget af kriser i dit nye ministerium overrasket dig?

»Jeg må sige, at det ret hurtigt stod meget, meget klart for mig, at problemernes omfang er virkelig, virkelig store, og at vi har passeret det punkt, hvor det bare – bare i gåsøjne – handler om at stoppe en forurening. Vi har en situation, hvor spredningen er så stor og omfattende, at der også skal ryddes op. Ikke kun på PFAS, men også på kvælstof, der giver en kædereaktion i form af algevrækst, iltsvind og fiskedød. En lignende kædereaktion ser vi med pesticider, som for længst er forbudt, men som er på vej ned i de områder, hvor vi udvinder drikkevand.«

»Det gør det ekstra komplekst. Og det gør det også ekstra komplekst, at noget haster, men samtidig skal alt gøres grundigt. Der er ikke nogen snuptagsløsninger,« siger ministeren – der stadig ikke kan/vil løfte sløret for, hvad den forsinkede PFAS-handlingsplan vil prioritere:

»Man skal ikke handle i panik, man skal handle eftertænksomt. Og vi har jo allerede sat ind med nogle ting. Vi forbød f.eks. PFAS i brandskum. Og vi skal også have EU med i en stærkere regulering. Vi

vej at gå at begynde at slække på kravene. Det vil være en kæmpe falliterklæring at gå på kompromis her.«

...men gerne hjælpe

Der kan være mindre vandværker, som ikke kan leve op til kravene og ikke har flere borer, som har PFAS eller pesticider under grænseværdierne. De skal måske finde helt nye kilder eller lægge ledning til nabovandværket. Begge dele er dyrt, og det kan blive meget dyrt, hvis der er relativt få brugere, der skal betale.

»Jeg mener generelt, at vi i Danmark har kæmpestor glæde af at have decentrale vandværker. Og jeg anerkender fuldt ud, at det kan have nogle store konsekvenser for mindre vandværker, men det må vi fra samfundets side hjælpe med.«

Siger du dermed, at der kan blive tale om hjælp til mindre vandværker, der kommer i en PFAS-klemme?

»Ja, det er en af de ting, vi ser på. Jeg kan ikke gå i detaljer med det endnu, men en eller anden form for hjælp burde kunne lade sig gøre.

Min klare holdning er, at det rene drikkevand, vi har i Danmark, og som kun er iltet, fuldstændig er et fundament under vores sundhed. Det giver os så mange fordele, at det langt opvejer, at det ikke er gratis af opretholde. Vi skal have stoppet forureningen og rydde op – også for naturens skyld,« siger ministeren og understreger, at der også skal tages nogle »nødvendige beslutninger« for at leve op til EU's 2027-frist om at skabe god, økologisk tilstand i vandmiljøet og få livet tilbage i fjorde og kystvande.

Er det en af de ting, du gerne vil huske for som minister? At du fik gennemført de nødvendige beslutninger.

»Jeg vil vende det om. Jeg vil gøre alt for ikke at blive husket som en minister, der havde alle data og kendte alle problemerne – men som ikke gjorde noget ved dem. Det er jeg meget ops på – også ud fra mit tidligere virke som minister – at man altså skal forsøge at løse problemerne, når man har ansvaret. Og målet for os må især være at få beskyttet vores drikkevand langt stærkere, end det er i dag.« ■

lukker. For kravene skal være meget hårde.«

Kan kravene blive for hårde? Vandværkerne kan f.eks. blive presset af krav til både PFAS og pesticider? Og nogle forskere mener, at man godt kan slække på grænseværdierne til pesticider, fordi de er politisk og ikke sundhedsmæssigt fastsat, som PFAS-grænserne er.

»Jeg kender godt argumenterne, jeg lytter også til dem. Og jeg anerkender, at det koster penge og er kompliceret at stille skrappe krav. Men jeg må bare sige, at det er meget dyrebart, at det danske drikkevand har så stor tillid i den danske befolkning. Så det er ikke den rigtige

skylder borgerne og naturen at sætte ind med alt, hvad vi kan.«

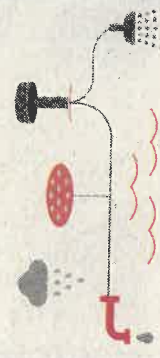
Vil ikke slække på krav ...

Det kan blive meget dyrt at rydde op – ifølge regionernes tal over fire milliarder kroner bare for at undersøge de 15.000 mest oplagte grunde.

»Ja, her må jeg sige, at jeg er meget optaget af drikkevandet. Vi kan jo se, at man bliver nødt til at lukke for nogle vandboringer, hvor der har været brandslukning på flyvepladser og andre punktkilder i nærheden. Og vi har i foråret pålagt at tjekke for flere PFAS-stoffer end hidtil – så jeg forudser, at vi kommer til at se flere vandboringer, som

Selv om Magnus Heunicke tid som miljøminister har været præget af kriser på særligt drikkevandsområdet, har han også haft tid til mere ceremonielle ministeropgaver som her indvielsen 15. maj af en bynær klimaskov ved Stenlængegård nær Næstved.

Foto: Bjarke Ørsted/Ritzau Scanpix

ARTIKLEN STAMMER FRA WATERTECH

Læs hele interviewet med miljøminister Magnus Heunicke på Ingeniørens PRO-medie WaterTech.

> pro.ing.dk/6990833